

Miasto średniowiecznej Europy.

1. Wpisz literę „P” obok zdań prawdziwych, a literę „F” – przy wypowiedzeniach fałszywych.

Zdanie	Prawda /Fałsz
Wzrost zapotrzebowania na towary rzemieślnicze oraz nadwyżki w produkcji rolnej wpłynęły na odradzanie się średniowiecznych miast.	
Lokacje wzorowano na organizacji samorządów wielkich miast niemieckich: Magdeburga i Berlina.	
Lokacje miast w Europie Środkowo-Wschodniej często przebiegały z inicjatywy władców, którzy dostrzegali korzyści płynące z rozwoju handlu i rzemiosła.	

2. Wykonaj polecenia na podstawie tekstu źródłowego.

Akt lokacji Krakowa z 1257 r., wydany przez Bolesława Wstydliviego

W Imię Ojca i Syna i Ducha Św. Amen [...]. Zamierzając tedy założyć miasto w Krakowie i zgromadzić tamże ludzi z różnych klimatów, kładziemy to w uszy wszystkim [...], że my, Bolesław, z łaski Bożej książe Krakowa i Sandomierza, [...] zakładamy je na tym prawie [...], co się dzieć powinno w myśl prawa i form miasta Magdeburga. A jeśliby jaka wątpliwość co do tego powstała, wątpiący winni się uciec do prawa pisanego. Przede wszystkim więc tego trwale pragniemy przestrzegać i wójtom naszym [...] obiecujemy przestrzegać niewzruszenie, że wszyscy mieszczanie mieszkający w tym mieście nie mają nam dawać ani czynić żadnego czynszu, ani jakiegokolwiek daniny [...] przez przeciąg lat sześciu [...]. Gdy zaś minie owe sześć lat, to z każdego siedliska obowiązani będą płacić nam ½ łuta wedle wagi niemieckiej srebra używanego wówczas, gdy przypadnie termin płacenia [tzn. w monecie będącej aktualnie w obiegu] [...]. Również nadajemy miastu prawo używania rzeki Wisły [...] w ten sposób, że w niej będzie wolno swobodnie łowić ryby, a [...] wójtowie będą mogli zbudować trzy młyny i dzierżyć je prawem dziedzicznym [...]. Nadajemy również wspomnianym wójtom 30 łanów [...] wolnych od wszelkiego podatku i służby.

Źródło: *Wiek V – XV w źródłach*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1997, s. 229–231.

A. W jaki sposób książę Bolesław zachęcił mieszczan do osiedlenia się w jego mieście?

.....
.....
.....
.....

B. Na czym polegały różnice w obowiązkach rycerza względem seniora i powinnościach mieszczanina.

.....
.....
.....
.....

3. Wykonaj polecenia na podstawie tekstu źródłowego zamieszczonego na s. 37 podręcznika.

A. Zaznacz właściwe zakończenia zdań.

Jurysdykcja władz miejskich nie obejmowała spraw o

- włóczęgostwo.
- zranienie i zabójstwo.
- uchybienie czci należnej urzędnikom miejskim.
- nieuczciwość podatkową.

Zgodnie z prawami obowiązującymi w Świdnicy podatki powinny być zbierane w celu

- wypłacania wynagrodzeń urzędnikom miejskim.
- zapewnienia miastu pożytku i dobrobytu.
- przekazania w całości do skarbu książęcego.
- regulowania należności wobec Kościoła.

B. Opisz obowiązki rajców miejskich.

.....

.....

.....

.....

4. Wypełnij tabelkę, zapisując w niej podstawowe różnice między gildią, cechem a Hanzą.

Cech	Hanza	Gildia